

[Ninn-Hansen.]

det kommer frem, også i en debat som denne, at hjemmene har og fortsat bør have mange opgaver, og det kan ikke være det offentlige opgave at fritage hjemmene for nogen af de opgaver, der har betydning for det enkelte hjem, for det enkelte menneske og for hele den kulturelle udvikling. De unge, ikke mindst i de større byer, der kommer fra dårlige hjem, kan man imidlertid efter min mening ikke overlade til gadehjørner og kaffebarer. Jeg er klar over, at øget støtte til arrangementer for dem i en klubvirksomhed vil betyde øgede udgifter, men jeg tror, at en undladelse af at yde disse bidrag kan blive dyrere senere. Det kan i så fald blive den højtærede justitsministers konto, der bliver belastet; ungdomskriminaliteten taler sit tydelige sprog om dårlige hjemms negative betydning.

Jeg ser altså med forståelse på tanken om, at foranstaltninger af den art støttes, og det sker allerede i et vist omfang for tiden gennem tilskud fra socialministeriet. Derimod er det noget vanskeligt at se begrundelsen for, at der skal ydes tilskud til klubber uden et sådant formål, til foreningslokaler, lederuddannelse o. lign. Om de enkelte kommuner vil yde sådanne tilskud, bliver deres sag, men jeg kan ikke se noget rimeligt i, at en lov giver en kommune pålæg om at gøre det. Det kan efter min opfattelse heller ikke være statens sag at være bidragyder til alt foreningsarbejde, det må fortsat være en opgave for foreningslederne at udføre arbejdet således, at foreningen kan klare sine udgifter.

Jeg synes, der er en meget stærk tendens til i lovforslagets kapitel VI at vove sig ind på områder, som det efter min mening ikke er helt naturligt at komme ind på, og det kan få vidtrækkende konsekvenser og medføre meget betydelige udgifter, hvis dette område skal videreudvikles med betaling til alt muligt. Jeg tror ikke, vi her i tinget skal interessere os for at lade staten tage sig af de flest mulige opgaver, det gælder også dette område, selvom man mener det påkrævet, hvad jeg ikke mener det er.

Tilslutningen til aftenskoler og aftenhøjskoler har været i stadig stigning. Jeg betragter det som et meget glædeligt vidnesbyrd om befolkningens kundskabstørst, når aftenskolerne i 1951—52 har været besøgt

af mere end en kvart million mennesker og aftenhøjskolerne, der stadig bliver udbygget, besøges af flere og flere. Det er af overordentlig stor betydning, at denne udvikling får de bedst mulige betingelser for at fortsætte, og jeg vil meget stærkt advare imod, at der foretages nogen som helst indskrænkning i de beføjelser, der er overladt de private, frie oplysningsorganisationer. Der kan tværtimod være grund til at undersøge, om deres stilling er således sikret, at der ikke fra ungdomsnævns eller andre myndigheders side kan påbydes en lokal centralisation af arbejdet, hvorved det enkelte oplysningsforbunds arbejde bliver hemmet. Medens det offentlige ved ungdomsskolen er nødsaget til at optræde både som hjælper og som vejleder, tror jeg, at vi på aftenskolerens område når de bedste resultater, hvis det offentlige, bortset fra den økonomiske bistand, holder sig mest muligt i baggrunden. Der findes mange fortræffelige, også kommunale, aftenskoler, der må opretholdes, men de steder, hvor de frie oplysningsforbund virker og har god kontakt med befolkningen, bør den kommunale undervisning føre en tilbagetrukket tilværelse.

Det stemmer godt med danske folkelige traditioner at give de bevægelser, der ledes af en idé, det størst mulige råderum. Det er min opfattelse, at de nuværende oplysningsforbund, Arbejdernes Oplysningsforbund, Folkeligt Oplysningsforbund og Liberalt Oplysningsforbund samt det fornylig dannede Frit Oplysningsforbund, alle opfylder en mission af større eller mindre omfang. Jeg har haft lejlighed til gennem et arbejde i Folkeligt Oplysningsforbund at se den interesse, der er skabt for denne bevægelses arbejde, hvor deltagerne i studiekredse i løbet af de 5—6 år, organisationen har virket, er kommet op på over 30 000, hvortil kommer deltagerne i foredragsaftener o. lign. Dette er sket, samtidig med — og det synes jeg er værd at lægge mærke til — at de øvrige oplysningsforbund også har kunnet glæde sig over en stigning. Der er for mig ingen tvivl om, at mange mennesker, der tidligere følte et savn, har en meget stor tilfredsstillelse ved at følge den undervisning, der foregår i oplysningsforbundene.

Det er undertiden blevet kritiseret, at de frie oplysningsforbund har tilknytning til bestemte partier, hvilket efter nogles me-